

Válečná nemocnice Olomouc a vojenský hřbitov Olomouc-Černovír

Radim Kapavík
Signum belli 1914
Česká republika

Vojenská nemocnice Olomouc

- Založena roku 1748 (během budování bastionové pevnosti)
- Od roku 1802 dodnes sídlí v Klášterním Hradisku

Před válkou

- Posádková nemocnice č. 6 (v RU bylo 27 posádkových nemocnic, např. Brno, Praha, Josefov, Terezín, Komárno, Bratislava, Košice)
- Zeměbranecká nemocnice

Mobilizace

- Posádková nemocnice – 470 → 1 000 lůžek
- Zeměbranecká nemocnice – 63 → 100 lůžek, později 800 lůžek
- Záložní nemocnice č. 1 – zřízena podle mobilizačního plánu do 20 dnů po mobilizaci v Jezuitských a Konviktských kasárnách → 800 lůžek
- Velmi brzy se ukázalo, že kapacity nestačí

Rozšiřování na počátku války

- Září 1914:

Nouzová nemocnice v Rainerových kasárnách – 330 lůžek

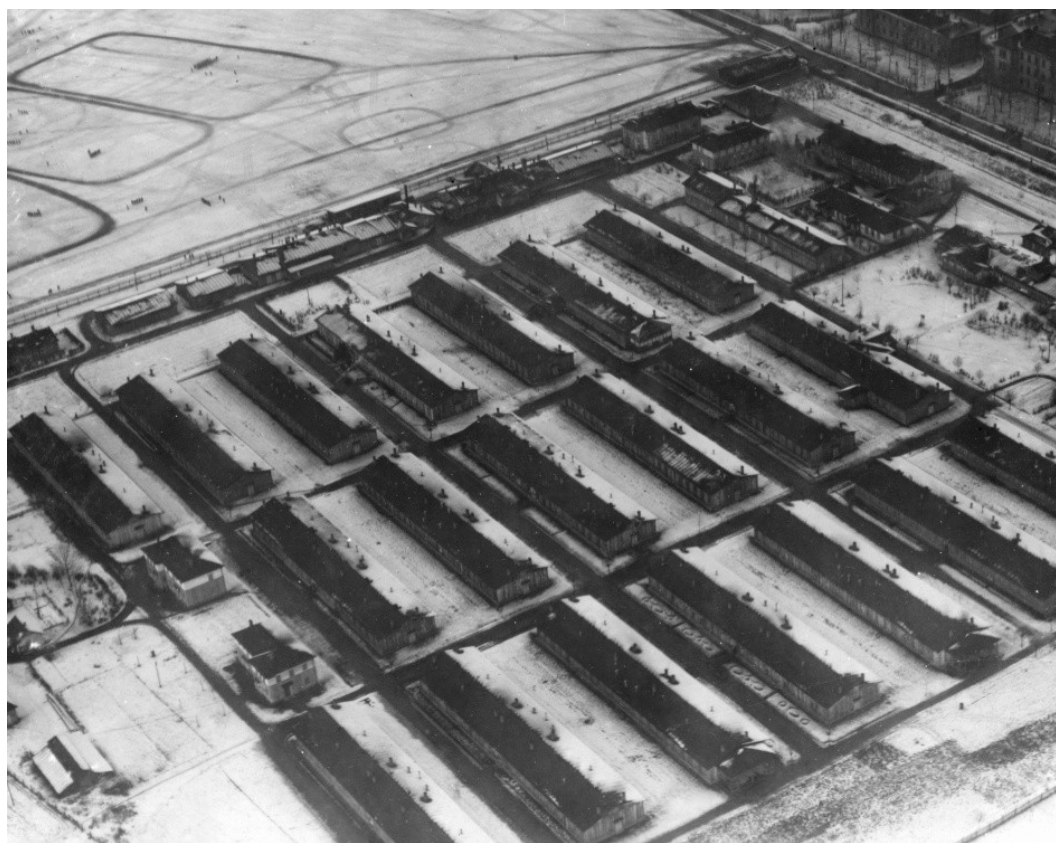
Nemocnice Červeného kříže v budově Německého gymnázia – 50 lůžek

Nouzová nemocnice v Salesiánu – 50 lůžek → 400 lůžek

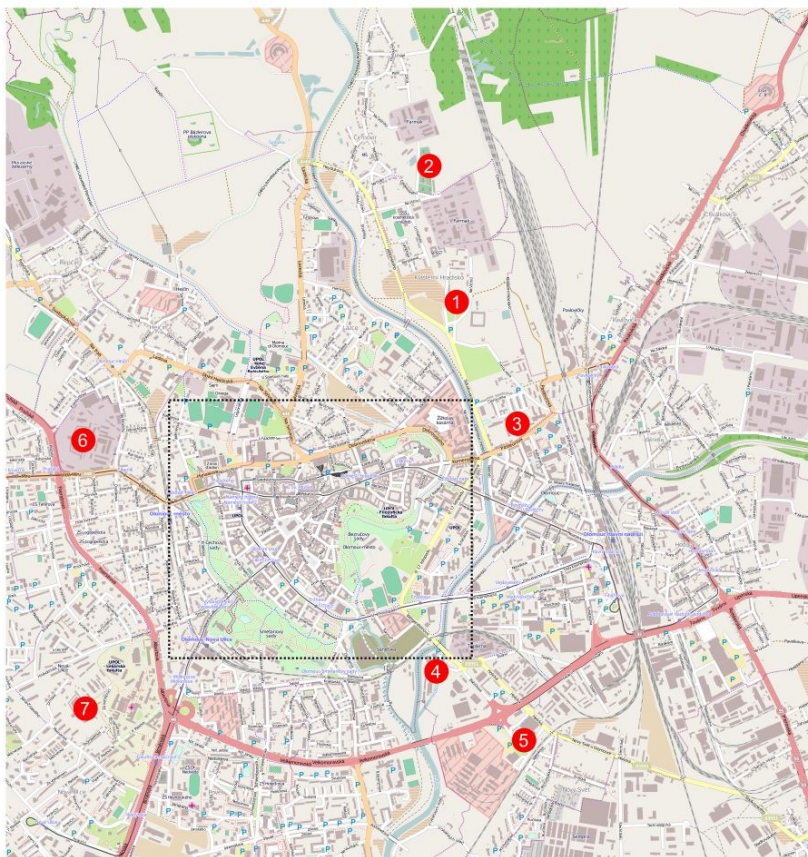
Kláštery, školy, sokolovna, nádraží, ... – dalších několik set lůžek

Barákové nemocnice

- Prosinec 1914: Epidemická záložní nemocnice na cvičišti na Novém Světě – 2 500 lůžek
- Jaro 1915: Záložní nemocnice č. 2 na cvičišti na Novém Světě – 2 100 lůžek

Vojenské nemocnice v Olomouci 1914–1918

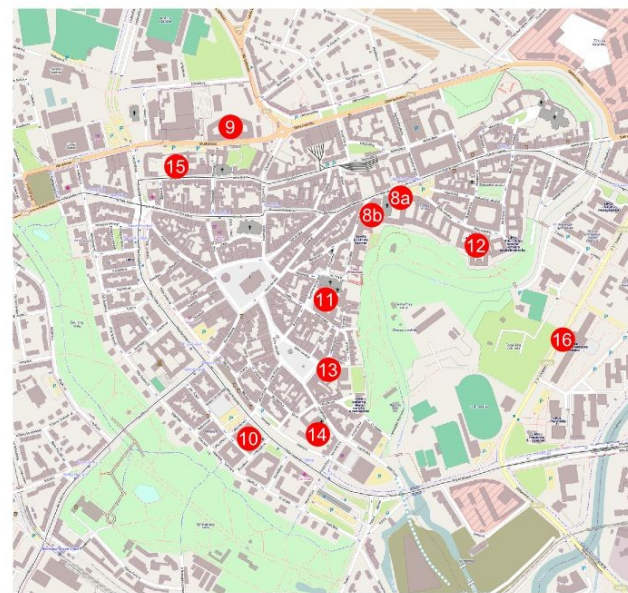
Na každý den Velké války připadá několik tisíc padlých mužů na frontách. Svou tragickou daň si však konflikt vybral i v zázemí. Jednou z nejviditelnějších a nebolavějších ran do života lidí hluboko za frontou byl vznik válečných nemocnic a okamžitý prudký růst jejich kapacit. Jedna z největších v Českých zemích vznikla z původní Posádkové nemocnice č. 6 v Olomouci na Klášterním Hradisku a zanedlouho se rozrostla prakticky po celém městě. Během války jí prošly statisíce vojáků, přes 3 000 jich z ní už nevyšlo – ostatním se však podařilo zranění a nemoci přežít.

Signum belli 1914
<http://1914.valka.cz>

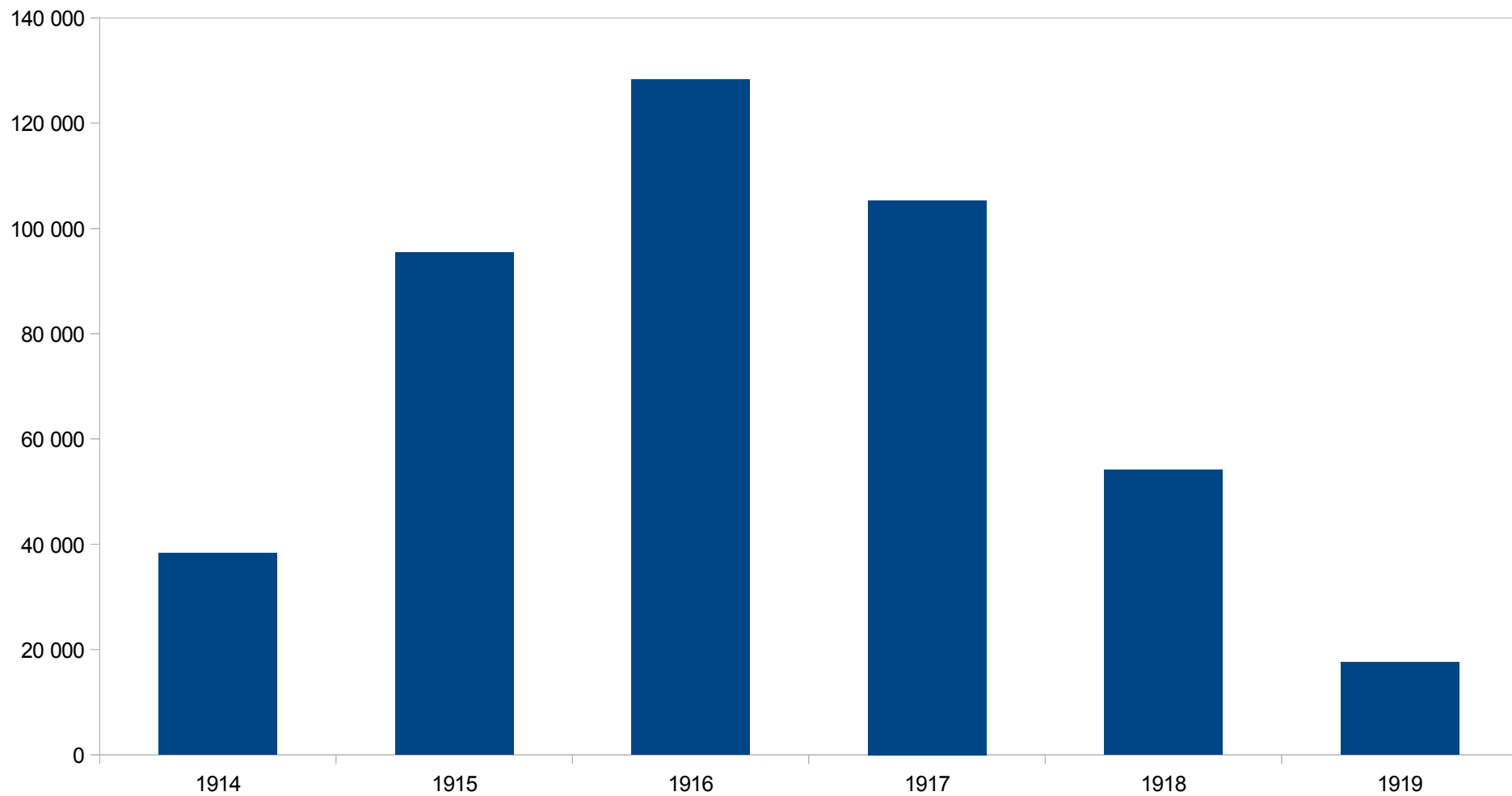
Legenda:

- 1 Posádková nemocnice č. 6
- 2 Černovířský hřbitov
- 3 Zeměbranecká nemocnice
- 4 Epidemická záložní nemocnice
- 5 Záložní nemocnice č. 2
- 6 Nouzová nemocnice na Šibeníku
- 7 Nouzová nemocnice na Tabulovém Vrchu
- 8a Záložní nemocnice č. 1, Jesuitská kasárna
- 8b Záložní nemocnice č. 1, Konviktská kasárna
- 9 Nouzová nemocnice v Rainerových kasárnách
- 10 Nouzová nemocnice Německé gymnázium
- 11 Nouzová nemocnice Salesiánům
- 12 Nouzová nemocnice v Elisabetinu
- 13 Nouzová nemocnice v klášteře Uršulinek
- 14 Nouzová nemocnice v klášteře Voršilek
- 15 Nouzová nemocnice v Sokolovně
- 16 Nouzová nemocnice v podkovářské škole a Salzerově redutě

Mapové podklady: <http://www.openstreetmap.org/>

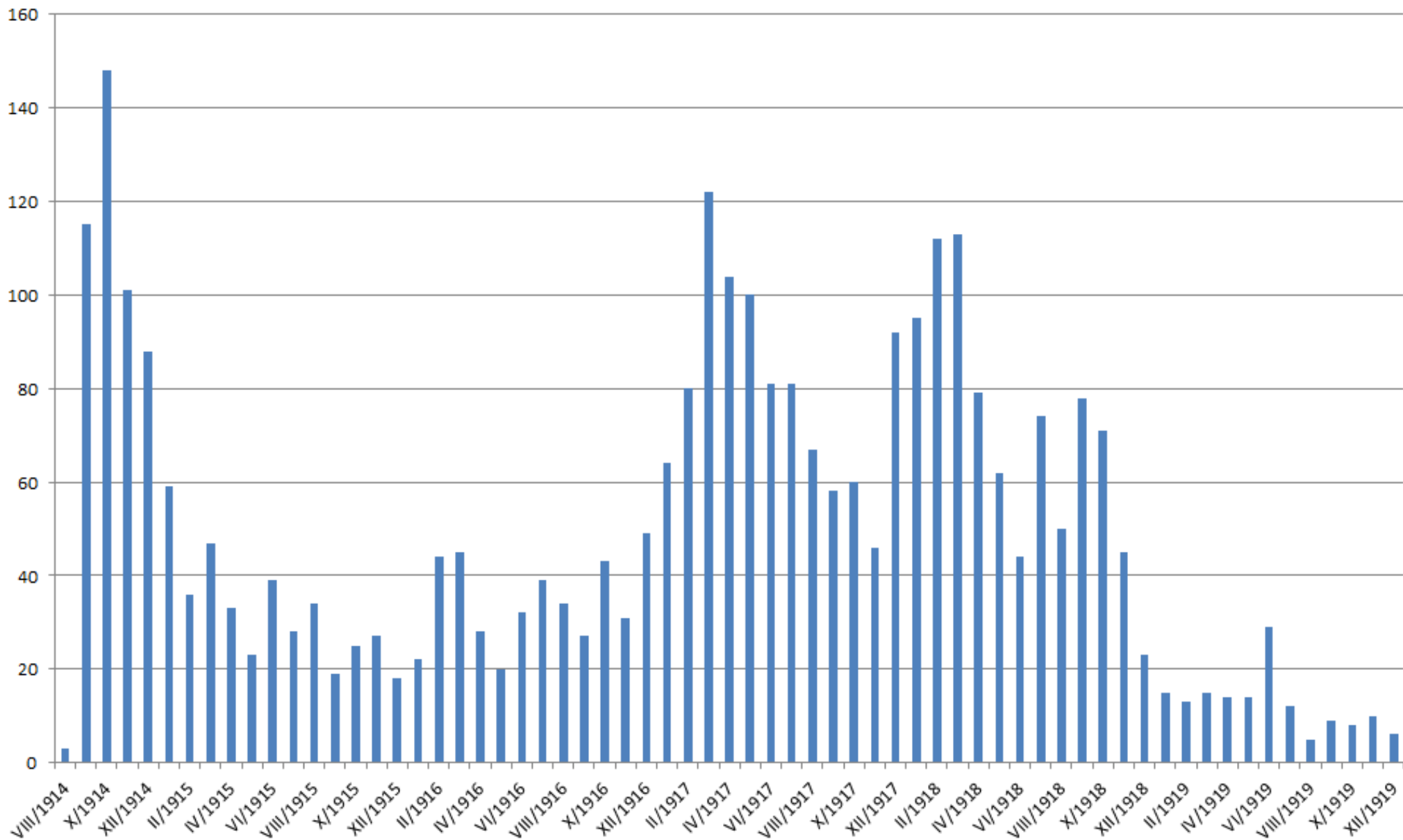
Počty léčených

Počty léčených

nemocnice	pacientů	zemřelých
Zeměbranecká nemocnice	122 668	218 (0,18%)
Posádková nemocnice č. 6	95 045	417 (0,44%)
Záložní nemocnice č. 1	88 412	71 (0,08%)
Epidemická záložní nemocnice	55 952	1 532 (2,74%)
Záložní nemocnice č. 2	54 655	332 (0,61%)
Rainerova kasárna	10 372	22 (0,21%)
Salesiánium	8 051	12 (0,15%)
Tabulový vrch	1 968	47 (2,39%)
Německé gymnázium	1 891	5 (0,26%)
CELKEM	439 014	2 656 (0,60%)

Počty zemřelých

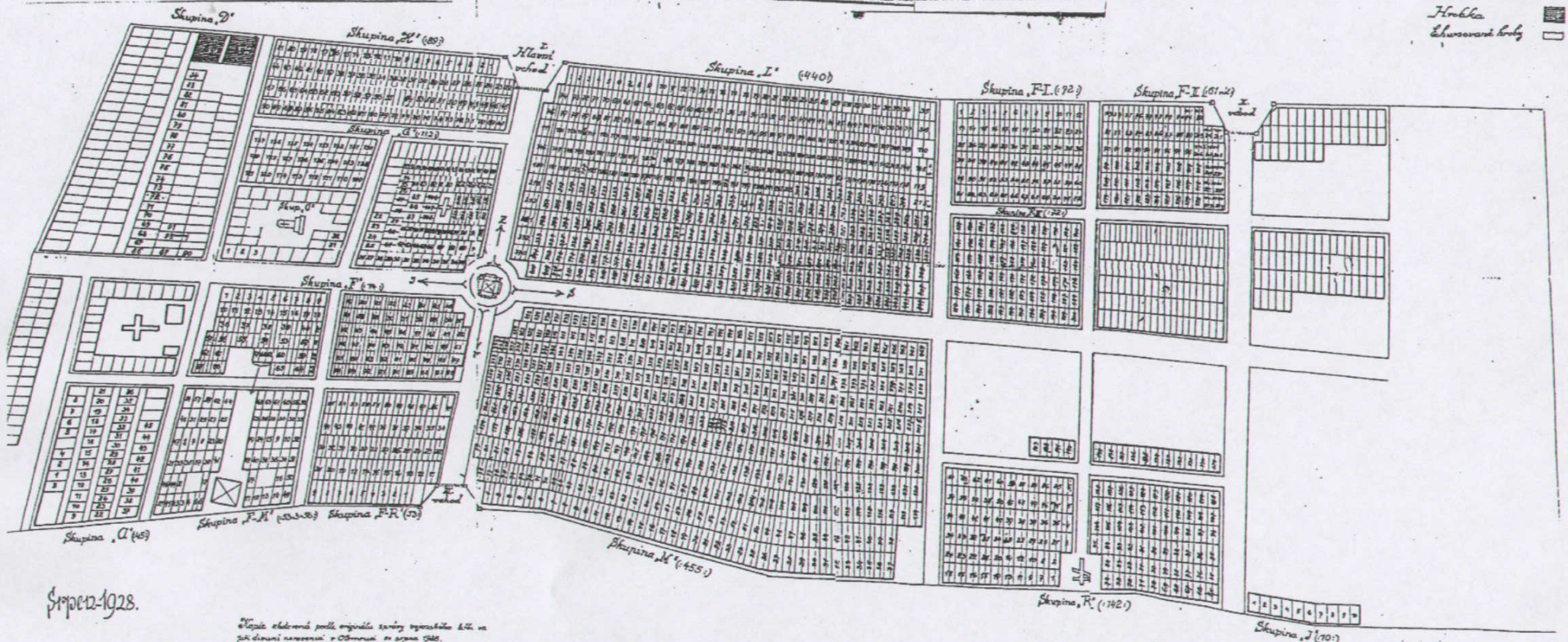

Vojenský hřbitov Olomouc-Černovír

- Vznikl roku 1869
- Od srpna 1914 do konce roku 1919 pohřbeno 3 218 vojáků zemřelých na následky nemocí a zranění
- Vojenské pohřby až do konce 40. let (výjimečně pohřby rodinných příslušníků až do 80. let)
- 214 exhumováno – vojáci z Jugoslávie do mauzolea v Schillerových (dnes Bezručových) sadech, Židé na centrální hřbitov v Neředíně, ojediněle individuální převozy

ra.

- Legenda:
- Kroky 1 metroch
 - 12 metroch
 - 13 -
 - 14 -
 - 15 -
- Kroky rozměrné
číslo, jím byly měřeny
- Hrabka
- číslovaná hrabka

Střeped-1928.

Mapa zhotovena podle originálu státního územního listu ve
 původní měřítku 1:50000, a dle územního listu z
 roku 1914, č. 15, zobrazeného
 pro státní listy.

(plocha zhruba 270 x 90 m)

Počty pohřbených podle země

Halič	953
Morava	531
Rusko	305
Čechy	286
Uhry	260
Bukovina	141
Slezsko	101
Dolní Rakousy	94
Itálie	59
Bosna	46
Tyroly	44
Štýrsko	39
Horní Rakousy	30
Turecko	30
Korutany	24
Srbsko	19
Přímoří	18
Kransko	14
Hercegovina	14
Slovensko	14
Dalmacie	12
Ruské Polsko	12

Poválečný osud hřbitova

- Do roku 1951 spravován Posádkovou nemocnicí a vzorně udržován
- Poté v péči Jednotného národního výboru (později MěNV) zarůstá a kříže i náhrobky podléhají zubu času
- 1981-1984 - „rekonstrukce“ hřbitova spočívající v odstranění křížů, srovnání hrobových polí, vybetonování chodníků...

1978

1983

2006

2008.09.13 10:22

2010

listopad 2012

11.11.2011